

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York, celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878
NO. 26. — STEV. 26.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879
NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 31, 1930 — PETEK, 31. JANUARJA 1930.

TELEFON: CHELSEA 3878
VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

DEMONSTRACIJE BREZPOSELNIH V EVROPSKIH MESTIH

V AVSTRIJI JE 30 ODSTOTKOV INDUSTRIJALNIH DELAVCEV BREZ DELA IN ZASLUŽKA

V Hamburgu so se komunisti spopadli s policijo, in enajst policistov je bilo ranjenih. — Komunisti so se posluževali kamenja in železni palic. — Dunajski delavci zahtevajo delo ali pa podporo. Demonstracije po dunajskih predmestjih.

HAMBURG, Nemčija, 30. januarja. — V spopadu, ki se je završil med skupino policistov in komunisti, je bilo enajst policistov ranjenih.

Komunisti so bili oboroženi s kamenjem in železnimi palicami. Navalili so na oddelek stražnikov in jih pognali v beg.

Kmalu nato je dobila policija ojačenja. Unel se je vroč boj, v katerem so bili policisti zmagovalci.

Komunisti so pravočasno spravili svoje ranjene tovarisce na varno, tako da se ni moglo dognati, koliko ranjenih imajo.

Nad dvajset komunistov je bilo aretiranih.

Najhujši boj se je vršil pri neki novi zgradbi, kjer so se komunisti zbarikadirali ter začeli metati na stražnike opeko.

Celo uro je trajalo, predno so pregnali demonstrante izza barikad. Pri tej priliki so se tudi završile omenjene aretacije.

Proti večeru je začela policija v oklopnih avtomobilih patrulirati po mestu.

HAMBURG, Nemčija, 30. januarja. — V raznih delih starega mesta je prišlo do vročih spopadov med policijo in brezposelnimi.

Spopadi so trajali pozno v noč.

Na policijskih oklopnih avtomobilih je bil velik razsvetljen napis:

— Ce takoj ne zapustite ulice, bomo streljali!

Brezposelnici so se v največ slučajih pokorili temu nememu povelju.

Iz Schleswig-Holsteina prihaja poročilo, da je policija razgnala veliko skupino brezposelnih in lačnih moških, ki so nameravali korakati proti Altoni in Hamburgu.

DUNAJ, Avstrija, 30. januarja. — Po mestnih in predmestnih ulicah so se vili danes veliki sprevozi brezposelnih.

Demonstranti so nosili plakate z napisom:

— Dajte nam kruha ali pa podpore!

Do izgredov ni prišlo nobenih.

Oblasti so dognale, da je v Avstriji več kot trideset odstotkov industrijalnih delavcev brez dela.

BELGIJCI HVALIJO HAASKI DOGOVOR

POTAPLJAČ JE NAJBZRŽ ŽE MRTEV

BRUSELJ, Belgija, 30. januarja. — Paul Hymans, belgijski zunanji minister, je imel včeraj popoldne v parlanski zbornici govor, v katerem je pohvalil uspehe, katerih je dosegla druga haaska konferenca. Rekel je, da smatra restev različnih tekočih za pricetek nove dobe prijateljstva med različnimi narodi v Evropi.

KOMUNIZEM V NEMŠKI ARMADI

BERLIN, Nemčija, 30. januarja. — Obrambno ministrstvo je izdalo danes ugovorilo, v katerem se glasi, da se je komunistična propaganda celo razširila po nemških vo-

ITALIJANSKE ZAHTEVE NA KONFERENCI

Grandi toliko časa ne bo razpravljal o metodah razročitve, dokler ne bo določeno, koliko lajdi naj ima Italija.

LONDON, Anglija, 30. januarja. Danes so se sestali v St. James paši člani londonske mornariške konference k plenarni seji.

Razpravljalci so o metodah ravnanja in principih več kot eno uro. Konferenca je bila odgodena po sprejetju rezolucije državnega tajnika Stimsona, da je treba poveriti na bolj važne probleme komiteju za nadaljnjo razpravo.

Sejo konference sta značila dva glavna dogodka.

Italijanski zunanjji minister Dino Grandi je vztrajal na svojem stanju, da ni Italija pripravljena sprejeti nikake konene odločitve glede vprašanj, ki bi jih dvignili drugi narodi z ozirom na razmerje in maksimalno silo mornariz.

Značilno je bila tudi uveljavljanje ameriške delegacije, naj se izreč komiteju vprašanje, če naj se omeji oboroževanje potom splošne točne ali potom klasifikacije bojnih ladij.

Člani komiteja naj bi preštudirali to zadevo ter poročali o njej na poznejši seji.

Državni tajnik Stimson se je oglasil pri poslaniku Hugh Gibsonu, ki se je udeležil že raznih ženskih konferenc, da mu da navodila, kako naj nagovori plenarno sejo.

Pozneje je državni tajnik Stimson izjavil, da ima omejitve oboroževanja po kategorijah največje prednosti za vse narode, kajti vse določanje razročitvene konference se je izjavilovale baš vsed tega vprašanja.

Francoski ministrski predsednik Tardieu in angleški ministrski predsednik MacDonald sta podpirala Stimsonovo resolucijo, ki je bila nato sprejeta brez vsake opozicije.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

NEMA PRIČA DAVNIH DNI

Pogled na egipčansko piramido, pod katere vodijo znanstveniki dolgo trajna in uspešna raziskovanja.

PETA BOMBA V 24TIH URAH

Cikaški banditi so zopet na delu. — Policija je stražila hišo, katero je porušila bombo.

CHICAGO, III. 30. januarja. — V zadnjih stirindvajsetih urah je v tem mestu eksplodiralo že pet bomb.

Peta bomba je porušila prodajalno za olivno olje ter poškodovala vse sosednjih hiš.

Policija dozirava, da imajo te atentate na vesti italijanski izseljevalci.

Pri zadnjem bombnem napadu je bilo poškodovanih deset ljudi.

Lastnik prodajalne John Cullota je estal nepoškodovan. Ves prestraž je bil pripovedoval. Ves prestraž je bil pripovedoval. Ves prestraž je bil pripovedoval.

Poškodovan je bil tudi predsednik Franciso Cambo, ki je eden najplinjejših mož na Spanskem.

Berenguer je bil uspešen, da ne

je v veliki meri odvisen od tega, če je Cambo sprejel vabilo, naj stopi v slado, ali če ga bo zavrnili.

Primo de Rivera je izjavil:

— S tem, da sem vprašal vojaške načinike za svet, če naj ostanem ali če naj odstopim, sem storil veliko napako. Reči pa moram, da se mi odgovorili vsi vojaški voditelji in če so se odgovorili glasili v moj prid. Izjave štirih vojaških voditeljev bi skoraj lahko smatral za vladnostne izjave. Nočem jih pa objaviti.

Poglavitna naloga patriotskih unij mora biti, da stopijo z vso vemo v javno življenje.

— Vsa znamenja kažejo, da se bo do kmalu vrstile volitve. Vsí skupaj moramo delati v večjem soglasju, da pospešimo svoje ideale glede krája in naroda.

Tehstal je 238 funtov, ali skorostno funtov več kot pred enim letom.

Predno se je zastrupila s plinom, je napisala slednje pismo:

— Draga mati in oče: — Zdi se mi, da vse skupaj nič ne ponaga. Vedno bolj se debelim. Zal mi je, da stormi to, toda ne morem drugega. Zbogom!

V JETNIŠNICO RADI AVTO-MOBILSKE NESRECE

Zamorski šofer Edward Johnson je bil včeraj obsojen na dve do pet let jeve v Sing Singu, ker je do smrti povzeli Mrs. Rino Rutherford, ki je bila omožena še enjast mesec.

Nesreca se je pripetila, ko je mlada ženska stopila iz neke poluljene kare v Bronxu. Šoferja je poznala poročna krivina pretekli teden, a priporočila je milost, ker je bil Johnson vojak tekom svetovne vojne.

SVEDSKA KRALJICA

RIM, Italija, 30. januarja. — Svedska kraljica Viktorija, ki je bila invalidna že več let, je resno zbolela, v svoji tukajšnji vili. Kralj Gustav se mudi pri njej.

BANDIT OBSOJEN NA DESET LET JEČE

WHITE PLAINS, N. Y., 30. januarja.

Sodnik Frederick Closs je včeraj obsolil na deset lejce dva mlada zamorce, ki sta pretekla v novembra otopala plačilnega mojstra J. D. Rockefellerja ml. ter odnesla skorostnični dolarj v gotovini. To je njun prvi prestopek.

Izjavila sta, da se smatrata kriminalci ter nepristojno poudarjala, da nista mala pri sebi nobenega oružja.

VIHAR V ARGENTINI

CORDOBA, Argentina, 30. jan.

Po tukajšnji okolici je sinoči divjal močan vihar ter zahteval več človeških žrtev. Mesto je bilo vso noč v temi, ker je bila prekinjena električna zveza.

MRS. LINDBERGH NA POLETU

LOS ANGELES, Cal., 30. januarja.

Mrs. Charles Lindbergh, je preživel včeraj zelo zaposleno uro v zraku, ko se je nadalje urila v letenju, dočim se je njen mož zadovoljil z vlogo inštruktorja. Datum povratka oben v New York ni bil še določen, je rekel polkovnik, ki je zelo ponosen na uspehe svoje žene.

SAMOMOR vsled DEBELOSTI

Devetnajstletna mladinka se je zastrupila s plinom, ker se je od dne do dne bolj debelila. — Težka je bila 235 funtov.

V Brooklynu se je zastrupila s plinom devetnajstletna Maria Buccaccio. Vzrok samomora — debelost.

Pred enim letom, ko je bila starca ocenjena let, je zrla v svet z velikim zaupanjem. Bila je mlada, lepa in intelligentna. Če odlikuje, da je dobrodošla v Englewoodu ter je nameravala postati učiteljica, vendar pa je v New York University.

Ko so ji prijatelji pripovedovali, da se debeli, se je snejala.

Svetovale so ji, naj manj je in na televizi.

Njen oče je včeraj izjavil, da so se kmalu nato preselili v Brooklyn in da si je kupila Marija tehnico.

To se je zgodilo na dan, ko se je njen brat Rosario vrnil iz neke privatne šole v Connecticutu. Marija je sedaj tehtala 138 funtov in se je zelo dobro učila. Postajala je pa zelo zanimala, ko je od dne do dne tehtala več.

Pred dvema dnevoma je završila svojo zadnjo zdravniško dijeto. Ze stiri dni se ni tehtala. Slednje je se zgodilo na dan, ko se je njen brat Rosario vrnil iz neke privatne šole v Connecticutu. Marija je sedaj tehtala 138 funtov in se je zelo dobro učila. Postajala je pa zelo zanimala, ko je od dne do dne tehtala več.

Tehstal je 238 funtov, ali skorostno funtov več kot pred enim letom.

Predno se je zastrupila s plinom, je napisala slednje pismo:

— Draga mati in oče: — Zdi se mi, da vse skupaj nič ne ponaga. Vedno bolj se debelim. Zal mi je, da stormi to, toda ne morem drugega. Zbogom!

LONDONSKI TIMES BO OBJAVLJAL KRIŽanke ENOROKI NEMŠKI LETALEC

ROOSEVELT FIELD, N. Y., 30. jan.

Anglija, 30. januarja. — Enoroki pilot, kapitan Franz Karl Schleif, ki se je odlično izvedel v slučaju vojne bi se Amerikanci ne odpovedali Filipinskemu otočju.

Japonski mornariški izvedenci domnevajo, da bi nastopili v slučaju vojne med Japonijo in Združenimi državami dve eventualnosti, na katerih bi temeljila japonska mornariška politika.

Dejanski ima pa zadeva le malo opravka s položajem Zahteva temeljni izključno na strategičnih razlogih.

Japonski mornariški izvedenci domnevajo, da bi nastopili v slučaju vojne med Japonijo in Združenimi državami dve eventualnosti, na katerih bi temeljila japonska mornariška politika.

Loko se zgodi, da bi ostala v tem slučaju Anglija nevtralna, vsled česar bi Amerika lahko uporabila vse svoje brodove na Pacifičnem morju.

Natadelje domnevajo, da bi Združenje države zbrale v Manilskem zalivu vse svoje brodove, kjer bi lahko izvajevalo odločilno bitko z japonsko mornarico.

Japonci namreč ne verujejo govoricam, da bi v slučaju vojne Amerikanici začasno opustili Filipinske otroke ter iskali odločitve kje dru-

god.

ROOSEVELT FIELD, N. Y., 30. jan.

Anglija, 30. januarja. — Londonski Times je objav

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President   Louis Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
116 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	\$6.00	
za pol leta	\$3.50	
za celo leta	\$3.00	
za inozemstvo za celo leto	\$7.00	
za celo leta	\$1.50	
za pol leta	\$3.50	

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemski nedelj in praznikov.

Doprisk brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se bazi zgovori poštijati po Money Order. Pri spremembni kraju naročnikov, presecim, da se nam tudi prejšnje obivalci naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: Chelsea 3878

ZA ODPRAVO NEZAPOSLENOSTI

Neki demokratski senator je vložil tri predloge, da pretvori v dejstvo predlog predsednika Hooverja, ki je član republikanske stranke.

Kot znano je izjavil predsednik Hoover, da je treba storiti vse potrebno, da se da v takih časih, kot so sedaj nastopili, industrijskim delavcem, ki so brez dela in zasluga, prilikom, da dobe izven svojega poklica primeren zasluk.

V prvi vrsti naj se jih zaposli pri javnih delih in naj se tako zmanjša armado nezaposlenih.

Človek bi domneval, da se bo pojavit kak republikanski senator ter se odzval predsednikovemu pozivu in stavljal tozadovjni predlog.

To se pa ni zgodilo. Za stvar se je torej zavzel demokratični senator Robert F. Wagner.

V prvi prelogi zahteva, naj se pod vodstvom kabinetnih članov osnuje stabilizacijska oblast, ki naj ima analogo določiti javna dela, kot naprimer ceste, popravo pristanišč, gradnjo javnih poslopij itd.

Oblast naj izdela načrte v vseh podrobnostih in naj jih predloži v odobrenje.

Ko bodo načrti odobreni, naj se ž njimi počaka dočasa, ko bo nastala kaka velika kriza v trgovini ali industriji.

V takem slučaju naj se takoj prične z gradbami ter naj se zaposli delavec, ki so izgubili delo po drugih industrijach.

Drugi predlog določa, naj zvezne, državne in mestne posredovalnice za delo v soglasju poslujejo ter naj posiljajo brezposelne v kraje, kjer je kaj dela in zasluka.

Tretja predloga se tiče statističnih temeljev, ki so za to delo potrebni.

Strokovnjaki za narodno gospodarstvo so bili včasi veliki nasprotniki takih zasilnih del, nekateri so pa tudi v tem videli nagibanje k socijalizmu.

Pojavili so se celo taki, ki so odločno izjavljali, da vlada nima pravice posegati v obrt ter nima pravice regulirati delavskega trga.

Toda baš ta kritika narodnih ekonomov je pokazala, kako daleč zamore iti vlada, ne da bi trošila delo in denar.

Vsledtega bodo brez dvoma obveljali nazori predsednika Hooverja, katere bo skušal senator Wagner uresničiti.

Državne vlade in industriale so obljudili Hooverju v tem pogledu vso ponoč.

EISENBERŠKI FILOZOF.

PROZORNO ČLOVEŠTVO.

V vasi Eisenbergu na Saško-Altenbergu je praznoval svojo 85-letnico kmet Friedrich Hellert, ki je brez vsakega učitja postal visoko zobrazen mož, z kmetijami bi najbrž položil filozofski doktorat in se se vedno učil, da si nikoli zanemarjal svojih kmeteih opravkov. Kakor njegovi sosedje, zdaj v stane, postava živini, orje, seje in žanje. Včekrat ima na obisku ugledne učenjake, a včasih morajo počakati, da konča gospodar s kidanjem gnoja. Nato sledijo čudni razgovori. Hellert ima največ veselja za jenike in se je vrgel pred vsem na vzhodna narečja. Sijajno posna staro hebrejsčino, grščino, arabščino, sanskrto in seveda latinsčino. Posobno dobro čita egiptovske hieroglife in perzijske kliniske znamenja. Pomagal je že marsikateremu odborniku razvajati zagonec napise in slovi po vsem Južnem nemškem pod primkom "eisenberški filozof".

ADVERTISE in "Glas Naroda"

Iz Slovenije.

Zgredeno življenje mladega fanta.

11. januarja zjutraj je orožniški narednik Kuznik izšel in artilerijski 23-letnega Otmarja Marna, ki je izvrnil v Mariboru večjo tativino in nato izginil. Otmar je rodom iz Toplje pri Zagorju ter brez staršev. Učil se je za natakarja v nekem ljubljanskem hotelu, potem nekaj časa služboval kot natakar in ko natagarske službe ni več dobil in z drugimi poklici ni imel sreče, se je pridružil nekemu potujočemu cirkusu. Na lanskem ljubljanskem velesejmu je delal reklamo za "debelo Roto". Po velesejmu je bil v Zagorju pri nekem posestniku za hlapca, a je kmalu zopet odšel za kruhom po svetu. Nazadnje je bil zaposten v Mariboru pri lastniku vrtljaka v Črnomirovi ulici Ivanu Mihiolu. Gospodar ga je sprejel in človekoljubivo in čestitno njo govoril. To dobro pa je Otmar slabо plačal. Ko je pospravljal gospodarjevo stanovanje, je našel v miznici okrog 30 tisoč dinarjev. Najprej je od tega denarja zmaknil tisočak in ker govoril tativine ni opazil, je tudi poznaje jeman iz predala večje in manjše zneske. Po novem letu je zmaknil kar šest tisočakov ter se s tem denarjem podal z nekim svojim tovarišem v kino. Na poti je slučajno srečal svojega gospodarja, ki mu je naročil, naj pride kmalu domov. Otmar, ki je misil, da je tavnina odkrita, je kratkotrajan pobegnil in mesta. Ker ga ni bilo nazaj, je gospodar le pogledal v svojo blagajno in s strahom opazil, da mu manjka 10.000 Din.

Otmar se je že ukradenimi tisočaki potopal v Zagreb in Mitrovici, kjer je v veseli družbi denar kmalu zaprl. 10. januarja se je pripeljal v Zagorje, kjer je nekam znanec pripravoval, da odpotuje drugi in Ljubljano.

Orožništvo, ki je bilo že obvešeno o tativini, je še isti večer iskal Marna po Zagorju in naravniku Kuzniku se je posrečilo, da ga je drugo jutro izsledil v neki hiši na Lokah.

Pri arretaciji je imel Marn samo še 7 din gotovine. Odvedli so ga v zapore litijškega sodišča. Tatvino odkrito priznava, trdi pa, da je vse vsega skupaj samo sedem tisočakov, da bi si nabaval obleko in potem zopet poiskal kako natagarsko službo.

Nenadna smrt Ljubljancana v Alžiru.

Ljubljanskega brivskega mojstra in lasularja Narodnega gledališča Emilia Navinskija je zadel hud udarec. Zagonecne in nenadne smrti je umrl njegov sin Leo, ki se je v tujini izbrazeval in strokovno izpolnjeval, da bi v Ljubljani prevzel in izpopolnil očetova salona.

Leo Navinskij je odšel pred petimi leti v svet, da se temeljito izuči v brivski in lasniški stroki. Najprej je studiral nekaj mesecev v Pragi, pozneje pa v Berlinu. Tudi tu je ostal delj cas, potem pa je vrnih v Pragi. Že po izpopolnitvi ga je gnala tudi v Švico, kjer pa ni ostal dolgo, marveč je odšel v Francijo.

Ustavil se je v Parizu, kjer je ostal več let. Bil je zaposlen pri odličnih pariških mojstrjih, kjer je eda doleta do bolj napredoval in se izobrazeval v svoji stroki. Očetu je redno pisal, da se mu zelo dobro ged, da dobro zasluži in da je zaslužen kot prva moč. Stari Navinskij je rad pripovedoval, kakšno kariero je napravil sin v Parizu.

Toda tudi v Parizu Leon ni imel obstanka. Loni v Jeseni je zapustil francosko prestolico in odpotoval na francosko rivjero. Mudil se je nekaj časa v Nižji in v Monte Carlo. Nekega dne pa je prejel oče pismo, v katrem mu sin sporoča, da potuje v Afriko in sicer v Alžir.

To je bilo lani koncem oktobra. Od takrat je Navinskij prejel samo še eno pismo, poslano iz Alžira. V njem mu Leo sporoča, da misli na daljnjih potovanjih in da se v Alžiru najbrž ne bo ustavil.

To je bilo zadnje pismo. Ker sin očetu ni sporočil naslova, mu očen ni mogel odgovoriti. Domati so bili v skrbih, kjer se Leon ni več oglašil. Cakali so mesec dni, pa ni bilo z Leonu nobenega glasu. Ker se tudi v decembri ni javil, so Navinskovi zaprosili tukajšnji francoski konzulat, naj poizveduje za njim.

Te dni je prispeval na francoski konzulat v Ljubljani brzjavka.

Iz Jugoslavije.

Zrve električnega toka.

Na Bačvicah pri Splitu je popolne električni tok ubil 17-letnega, nekako slaboumenega delavca Vjeteslavu Ferič Ivanovo. Ponagaj je kopati kanal in je prišel v stik z električnim tokom. Z željilom je odstranil izolacijo, ker pa je bila zemlja vlažna in je bil poleg tega besa je električni tok ubil.

Ogoljufana vdova.

V Bevkem ima Marija Humšek trafiko, v kateri prodaja da so lažje preživijo, tudi razne sladkarje. Okrog 14. decembra se je pri njej ogoljufila nekaj potnik iz Zagreba, ter ji ponudil čokolado. Napravila sta kupcijo, in potnik je pustil naročilni listek ter odšel. Žena je šele kasnejno opazila, da si naročilo glasila za znesek nad 8000 Din. Brzjavko je takoj obvestila tivko, da je vodnik, ki je delal v tivku, že željil naročiti blago prejme koncem meseca. Žena je obvezala potnik k trafikantni ter ji naznani, da je čokolada na postaji. Od tene je zahteval na račun vrednosti znesek, katerega si je žena izpolnila in mu izročila.

"Kar na postajo pojedite in dobite blago", je rekel in odšel. Žena je šla res po posiljatev, katera pa ni dobila. Zvedela je, da je čokolada res bila na postaji in jo je potnik sam vzpel. Ker se sumi, da je bila izvršena malverzacija, je vdova zadevo nazvala orožniškom, ki so o tem obvestili zagrebško policijo.

Tragična smrt dveh pekovskih vajencev.

V Beckreku se je pripeljal silnega nesreča, kateri pred kratkim na Kozoljevem v Ljubljani. Z ogljikovim diksidom sta se zastrupila dva mladih pekovskih vajencev. Gre za 15-letnega Veselinu Titina v Kumana in 15-letnega Emerika Wenzla iz Hatzfelda. Vajenca sta odšli po delu ob 1. zjutrat k počitku, zaprla sta vrata in okna, zakurila v peči in legle spati. Ker ju zjutraj ni bilo neko, je mojster poizvedoval, kjer se titkal. Je vratila, pa se mu nista odzvala. Ko je vstopil, je nasel oba mrtvi. V smrtni borbi sta se bila tako tesno objela, da so ju komaj ločili.

Po 48 letih službe v tujini izgnana v domovinsko občino.

Marija Županova, pristojna v občino Krize pri Tržiču, je pred desetimi leti šla kot cetevoče 20-letnega dekla sklep na Koroško ter dela na nepretrgoma polnih 48 let pri nekem posestniku v Lendhodri pri Celevcu. Dokler je bila še mlada in krepska, so jo v službi imeli radi, toda ko je bila postala stara in onečimela, so ji odpovedali službo, jo odvlečili brez vseh sredstev ter jo poslali nazaj v domovinsko občino, kjer je bila izvršena malverzacija.

— V Ljutljani je unril bivi mestni uslužbenec Jakob Ogrizek. — V 91. letu starosti je premuin v Maribor prokurist pivovarne Tscheligi Julij Mayer.

Nesrečna drvarja.

V nekem gozdu pri Spitaliču je pred dnevi podirala večja skupina drvarjev drevje. V jarku poleg njiju je bil zaposlen 47-letni drvar Ivan Hrovat iz Motnik in obsekanjem več. Nemudoma se je zvalilo podirati drevce v jarek, v katerem je bil Hrovat. Neka napel odložilna veja je zadeha Hrovata v trebuhi in se zarila v trebušno vetrilno. Skozi rame je pritisnil del drvarjev. Hrovata so spravili tovarši domov, kjer je ležal nato kar 4 dni brez vsake zdravniške pomoči. Ker se mu je stanje poslabšalo, se ga moral odpljati v celjsko javno bolničko.

— V bolniču je bil tudi sprejet 31-letni tehničar Julij Einhart, zaposlen v Westnovi tavarni v Gaberju, ki se je med delom obrezal na kosu piočevina na desni roki tako, da je nastopilo močno krvavenje.

— V bolniču je bil tudi sprejet 31-letni tehničar Julij Einhart, zaposlen v Westnovi tavarni v Gaberju, ki se je med delom obrezal na kosu piočevina na desni roki tako, da je nastopilo močno krvavenje.

Bivši dobrovoljec pred sodiščem.

Pred subotiskim sodiščem se je te dni zagovarjal radi uboja bivši dobrovoljec Maksim Bukarica. Lani v avgustu je sedel s tovaršem Iljo Rajščem v gostilni v Bački Topoli.

Peter Zgaga

ZGODBA O ZRCALU

V svojem stanovanju sem imel dolga leta ogromno zrcalo, ki je segalo do stopa do tal.

Ne pomini več, kje in kako sem si ga nabavil, toda dokler sem bil nečimern, bi ga le težko pogresal.

Kajti dokler sem bil nečimern, zemlji se vanj najmanj dvakrat ali trikrat na leto pogledal, če so se celo vse življenje na zadnjem platu.

Nekatrine priče so izpovedale, da sta bila oba res pijana. Sodišče je to upoštevalo kot olajšalno okolnost in je Bukarico obsojilo samo na dve leti.

Samčarilo je v tem ter je posledično zrcalo za peto kol, da nima nikam avtomobil in ga najbolj nikoli imel ne bom.

Kmalu po Božiču se je odzval močni rabil Mr. Rudolf Seršen, ki je svoji skromnosti pravil, da je zobčikan, dočim je v resnicu v svoji strelki umetnik, ki mu ga zlepila na zrcalo.

Nič ni rekel, kaj in kako bo naredil ampak molil se je podal na delo ter je delo vratil in nadalje.

Na vprašanja mi odgovarjal, nasevov mu pa ni bilo

MADŽARSKI ŠKANDALI

Eno najzanimljivih poglavij po-vjene dobe v srednji Evropi je ne-dovrmo zgodovina boljeviškega dik-tature na Madžarskem. Morda so bila še romantičnejša intermeza v onem letu med zadnjim topovskem strehom in prvimi podpisni na mi-rovih pogodbah, toda ta so že po-zabiljena in zanimalo kvečemu zgodovinarju ali nove liste. Druga-če je pa z boljeviško vlado na Madžarskem, zaradi katere se v komisiji za vahodne reparačije je zdaj prepričao. Češkoslovaška vlada stoji po pravici na stališču, da je bil madžarski vpad na Slovaško prava vojna, naperjena proti do-lobam v Padovi in v Beogradu sklenjenega premirja in da mora Madžarska vlada pa pravi, da se boljeviški vpad na Slovaško sploh ne tiče madžarske države, temveč da je bila to stvar tolojavač v zla-činev, ki so se nasilno polastili državne oblasti in vdrli na Slovaško kar je treba smatrati za privatno razbojništvo. Toda to je nevzdržno stališče, kajti nešteeti spomini in avtentični zgodovinski spisi pričajo, da se je strinjal z identičnimi ekspedicijami sorjetave vlade ves madžarski narod, ves birokratični aparat, posebno pa ves čas-niški zbor z generalnim stebrom na celu. Baš te nacionalne vojne ope-racije so držale madžarsko sovjetsko vlado štiri meseca na površju in ob njih se je končno razbila, boljeviševizmu res ni šlo za nasilja ro-

Nov dokaz, da pri madžarskem parskem tolpu, ki se je polastila državnega krmila, je knjiga, ki je izšla nedavno na Dunaju v nemščini pod naslovom

"Revolucionarno tiskanje ban-kovcev".

Spisal jo je bivši kontrolor bu-dimpešanske glavne podružnice Avstro-ogrške banke Max Farago, ki je že pre vojno zaslovel v madžarski literaturi in publicistični valutno-politični in zgodovinski razpravami in ki je bil zaradi u-deležbe pri boljeviški revoluciji 1. 1920 obeseden na 5 let težke ječe. Njegova knjiga napravi viti obrame-na, ki se bori za svojo mo-ralno, obenem pa tudi gmočno re-habilitacijo in ki z vso točnostjo dokazuje, da je bil izvršen na njem dvojni justični umor.

Justični umor je zakrivila tako disciplinarna komisija, ki mu je vzela vse pravice, izvirajoče iz 20 letne državne službe, kakor tudi preki revolucionarni sod, ki mu je prisodil 5 let težke ječe. Da si pri-hori izgubljene pravice, kopiji Fa-rago, ki se naziva dober madžarski patrijot, dokaz na dokaz, a med njimi so nekateri, ki segajo daleč preko okvira zaprašenega procesa.

Tako pripoveduje Farago na pod-lagi uradnih zapiskov glavne podružnice Avstro-ogrške banke v Budimpešti, da je prevzela madžarska sovjetska vlada banko na izrecno prošnjo ravnateljstva.

Ravnateljstvo banke pod vod-stvom vladnega komisarja Becka je sklenilo takoj po boljeviškem pre-vratu izročiti sovjetski vladi banko z vsemi zakladi in v sporazu z sedanjim ravnateljem madžarske Narodne banke dr. Fenyesom je bilo celo sklenjeno izročiti novi vladi tu-di vse nedoknjene originalne kli-ješe takratnih 20 in 200 kronskej avstrijskej bankovcev, poleg tega pa 38.000 pol papirja za tiskanje bankovcev. Od prvih večernih ur do pozne noči je ravnateljstvo banke lepo prosilo sovjetsko vlado te-lefonično, osebno in po dopisanih, naj končno zasede banko. Ko je prišel slednjih ob 3. zjutraj v banko oddelek vojaštva, je izročil vladni komisar Ludvik Beck po vseh predpisih Avstro-ogrške banke po-vlajniku oddeleka. Tako stoji v pro-toku uradnika, ki je imel v banki nočno službo, in to so potrdili z lastnoročnimi podpisni vsi ravnateli.

Zelo zanimiv je tudi odstavek, v

PRETEP Z ŽALOSTNIM KONCEM

V Baški v Banatu sta se stepla-sarski pomočnik Veselinovič in njegov tovarš. V pretep se je vme-šal posestnikov sin Slavko Stojšić, ki je hotel pretepača pomiriti. Na-lepel pa je slabo. Veselinovič je ves divji skočil proti njemu in ga sunil tako močno v prsa, da je obležal mrtev. Ubijalca so prijeli oroz-niki.

STRAŠNA NAJDBA

V potoku Crkveni v Banjaluki o-našli pod mostom sredi mesta dve človeški nogi, ki ju je voda napla-vila na prod. Obveščena je bila po-bleja, ki je ugotovila, da gre za moške noge, odsekane od trupla.

Zločin je bil završen pred kram-ki. Prebivalstvo je strašna najdba silno razburila in vse mesto go-vori samo o zagostenem zločinu.

Zelo zanimiv je tudi odstavek, v

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

<p

**POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI**

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

**IGRE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI**

MOLITVENIKI:

Marija Varhinja:
v platno vezano 50
v fino platno 1.00
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.75

Rajski glasovi:

v platno vezano 1.00
v fino platno vezano 1.10
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70

Škrbi za došo:

v platno vezano 50
v fino platno vezano 1.20
v usnje vezano 1.60
v fino usnje vezano 1.80

Sveti Urh (z debelimi žrkami):

v platno vezano 50
v fino platno vezano 1.30
v usnje vezano 1.60

Nebesa Naš Dom:

v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.80

RAZNE POVESTI in ROMANI:

Amerika, povsed dobro, doma najbolje 50
Agitator (Kersnik) broš. 50
Andrej Hofer 50
Arsene Lupin 50
Beneska vedečalka 50
Belgrajski hiser 50
Beli mesec 50
Beli noči, mati junak 50
Balkansko-Turska vojska 50
Balkanska vojska, s slikami 50
Boj in zmag, povest 50
Blaženja Večnika vojvode 50
Boj, roman 50
Borska vojska 50
Boutin dnevnik 50
Božični darovi 50
Božična pot na Šmarne goro 50
Božična pot na Bledu 50
Cankar: 50
Grešnik Lenard, broš. 50
Mimo življenja 50
Mrtevo mesto 50
Romantische duše 50
Cvetke 50
Cesar Jozef II. 50
Cvetlina Borografska 50
Carovnica 50
Čebelica 50
Crtice iz življenja na kmeth 50
Drobik, iz razne povesti 50
spisal Mirenski 50
Darovana, zgodovinska povest 50
(Dr. Kern) 50
Amerika in Amerikani (Trunk) 50
Angeliska sluha ali matk kako se naj strže k sv. maši 50
Boj načeljivim boleznim 50
Cerkniško jerevo 50
Domadi živinozdravnik, trd. vez. 50
Domadi živinozdravnik, broš. 50
Domadi živinozdravnik po Knaipu: 50
trd. vez. 50
hroščano 50
Domaci vrt 50
Govodnare 50
Gospodinjstvo 50
Hrtrji način 50
Jugoslovija, Melik 1. zvezek 50
2. zvezek, 1-2 snopče 50
Kletarstvo (Skalicky) 50
Kratica srbska gramatika 50
Kujija o lepen vedenju: 50
trd. vezano 50
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov 50
Kako se postane državljan Z. D. 50
Kako se postane ameriški državljan 50
Knjiga o dostenjem vedenju 50
Kat. Katakizem 50
Liberalizem 50
Material in energetija 50
Mati: Materialist 50
Mlada leta dr. Janeza Ev. Krosa 50
Mladenciem, I. zv. 50
Mladenciem, II. zv. 50
... (oba zvezka skupaj 50) 50
Mlekarstvo 50
Nemško-angloški tolmač 50
Najboljša slov. Kubarica, 668 str. 50
lepo vez. (Kalinček) 50
Iz daješ potresov 50
Izlet g. Brončka 50
Izbrani spisi dr. H. Dolenc 50
Prečiščeni, 1. zvezek 50
Iz modernega sveta, trd. vez. 50
Igralce 50
Jagnje 50
Janča in Metka (za otroke) 50
Jerni Zmagovat, Med planozavi. 50
Jotri (Strug) trd. v. 50
broš. 50
Jutrišči spisi: 50
Popolna Indaja vseh 10 zvezakov, lepo vezanih 50
Slovenski nemški slovar 50
Očajni betor 50
Obračno knigodržstvo 50
Perotininstvo, trd. vez. 50
Perotininstvo, broš. 50
Prva čitanica, rez. 50
Prva pomoci, Dr. M. Rus 50
Pravila za oliko 50
Prikrejevanja perila po široini meri s vzordi 50
Puhovne motnje na akrobatski podlagi 50
Praktični radičar 50
Pravo in revolucion (Titanic) 50
Predhodnik in idejni učenelji rokstega idejalizma 50
Roden slov.-nemški in nemško-slov. slovar 50
Kadri, omesoval pojed in Radije teh. nika, rez. 50
Kazki 50
Kritice pot, roman (Bar) trd. vez. 50

Hrvatski molitveniki:

Uteha starosti, fini vez. 50
najfinjeva vez 1.00

Slovena Bogu z mir ljudem, fini vez 50
najfinjeva vez 1.00

Zgodnje nebesali, v platno 50

Uteha, najfinjeva vez 1.00

Angleški molitveniki:
(za mladine)

Child's Prayerbook:
v barvane pisanice vezano 50
v bele kosti vezano 1.10

Key of Heaven:
v usnje vezano 70

v najfinje usnje vezano 1.20

(Za odrasle)

Key of Heaven:
v fino usnje vezano 1.50

Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE:

Abercrombi slovenski 25

Anglešku slovensko berilo 25

(Dr. Kern) 25

Amerika in Amerikani (Trunk) 50

Angeliska sluha ali matk kako se naj strže k sv. maši 50

Boj načeljivim boleznim 50

Cerkniško jerevo 50

Domadi živinozdravnik, trd. vez. 50

Domadi živinozdravnik, broš. 50

Domadi živinozdravnik po Knaipu: 50

trd. vez. 50

hroščano 50

Domaci vrt 50

Govodnare 50

Gospodinjstvo 50

Hrtrji način 50

Jugoslovija, Melik 1. zvezek 50

2. zvezek, 1-2 snopče 50

Kletarstvo (Skalicky) 50

Kratka srbska gramatika 50

Kujija o lepen vedenju: 50

trd. vezano 50

Kat. Katakizem 50

Liberalizem 50

Material in energetija 50

Mati: Materialist 50

Mlada leta dr. Janeza Ev. Krosa 50

Mladenciem, I. zv. 50

Mladenciem, II. zv. 50

... (oba zvezka skupaj 50) 50

Mlekarstvo 50

Nemško-angloški tolmač 50

Najboljša slov. Kubarica, 668 str. 50

lepo vez. (Kalinček) 50

Iz daješ potresov 50

Izlet g. Brončka 50

Izbrani spisi dr. H. Dolenc 50

Prečiščeni, 1. zvezek 50

Iz modernega sveta, trd. vez. 50

Igralce 50

Jagnje 50

Janča in Metka (za otroke) 50

Jerni Zmagovat, Med planozavi. 50

Jotri (Strug) trd. v. 50

broš. 50

Jutrišči spisi: 50

Popolna Indaja vseh 10 zvezakov, lepo vezanih 50

Slovenski nemški slovar 50

Očajni betor 50

Obračno knigodržstvo 50

Perotininstvo, trd. vez. 50

Perotininstvo, broš. 50

Prva čitanica, rez. 50

Prva pomoci, Dr. M. Rus 50

Pravila za oliko 50

Prikrejevanja perila po široini meri s vzordi 50

Puhovne motnje na akrobatski podlagi 50

Praktični radičar 50

Pravo in revolucion (Titanic) 50

Predhodnik in idejni učenelji rokstega idejalizma 50

Roden slov.-nemški in nemško-slov. slovar 50

Kadri, omesoval pojed in Radije teh. nika, rez. 50

Kazki 50

Kritice pot, roman (Bar) trd. vez. 50

voljca 1914.18 50

Knjigarna glas naroda

216 West 18th Street, New York

2. zvezek, 1-2 snopče 50

3. zvezek, 1-2 snopče 50

4. zvezek, 1-2 snopče 50

5. zvezek, 1-2 snopče 50

6. zvezek, 1-2 snopče 50

7. zvezek, 1-2 snopče 50

8. zvezek, 1-2 snopče 50

9. zvezek, 1-2 snopče 50

10. zvezek, 1-2 snopče 50

11. zvezek, 1-2 snopče 50

12. zvezek, 1-2 snopče 50

13. zvezek, 1-2 snopče 50

14. zvezek, 1-2 snopče 50

15. zvezek, 1-2 snopče 50

16. zvezek, 1-2 snopče 50

17. zvezek, 1-2 snopče 50

18. zvezek, 1-2 snopče 50

19. zvezek, 1-2 snopče 50

20. zvezek, 1-2 snopče 50

21. zvezek, 1-2 snopče 50

22. zvezek, 1-2 snopče 50

23. zvezek, 1-2 snopče 50

24. zvezek, 1-2 snopče 50

25. zvezek, 1-2 snopče 50

26. zvezek, 1-2 snopče 50

27. zvezek, 1-2 snopče 5

KRATKA DNEVNA ŽGODBA

JOHN GALSWORTHY:

CRNA SUKNJA

Stari general, potomec ruske plamenitake rodbine, ki je v svetovni vojni poveljeval celo diviziji in postal končno ubog emigrant, je sedel v svoji podstrelki v praskem starem mestu na polomljene stolu pred revno zakurjeno pecjo. — Njegova suhi, visokoplečna postava je bila magnifna naprej. Držal je modriški roki nad pojemanjem plamenom, kajti imel jih je že sedemdeset in njegova kri se je prenata leno in mrzlo. Ko se je od svojih prijateljev, ki jih je obiskoval ob nedeljskih večerih, vrácal domov, je dejevalo, zato da visela pred počelo na drugem od obeh polomljenih stolov skrbno prostrta njenega suknja.

General je imel navado, da si je ob nedeljski zvezni zakuril pred, če so mu njegova sredstva kolikor dopuščala. Ta ceremonija, ki je pričarala gerketo, mu je podaljšala teme, ko se je nahajjal vsak teden v občkih gentlemana v enakovredni družbi. In tako je imel navado, da pred počelo v edini občki, ki jo je imel in ki je bila sicer že starja in ob živih obrabljena, teda v bistvu moderna, pašil je smotko, ki jo je prinesel s seboj in misil na preteklost. V takib trenutkih redanostih zanj skoraj ni obstajalo.

Dan za dnevom je moral hoditi pred vozom za pobiranje smeti in zveniti z zvonecem, da je naznanih hramnih prebivalcem svoj prihod. Toda ta zapolditev mu je prinašala tako male, da je poleg tega še umival omnibus v bližnji garni, atško, da hotel živeti. Na ta način je zaslužil baš toliko, da je mogel plati najemno za podstrelko in hranjo dvakrat na dan. Med delom je nosil umazano suknjo, ki je bila nekaj modra, jedel pa je v ljudski kavarni. Ob nedeljah je vstal še ob sedemih zvezci, se umil in se poseli obišel. Z mučno zadovoljstvo je etiskej nato skrbno prepognjene blace in staro črno suknjo ter se hkratno podal na tri kilometre dolgo pot de stanovanja svojih prijateljev. Tam ga je čakala večerja in pri posirku vina ali vodke je mogel govoriti o stari Rusiji. To je bila zadnjih pet let teden za tednom njegova usoda in bi bila pac se naprej do njegovega blaženega konca. — Njegovim prijateljem je bilo dobro znano, kako se preživlja, ker pa sam ni nikdar omnil tega, so omnila za netakno govoriti o tem. Kakor da bi se bili moči sporazumi, ni govoril ob nedeljskih večerih niti o njegovi nesreči. Stara Rusija, politika, napredek slovenskega duha so tvorili snov njihovih razgovorov in se marsikaj, kar je bilo prikladno svečani črni suknji. In često je smeh premagal otočnost emigrantovega življenja. Prijatelji in vse njih gostje so skrivali v sebi skrivnosti sramote in poniranja izvršenev ter so se zato načelno izogibali, da bi z besedo, gesto in obleke priznavali žrtve zle usode. Mogli so govoriti o vzpostaviti države, o pravratku carizmu, o osveti, toda nikoli o vsakodnevni potovanju in bedi. Sicer pa so le redko razpravljali o načrtih bodočnosti, njih zabava je tekla v lahkem kramljajočem tonu in nič ne živili s tako črno, svetlo kožo! Bit ser kobile!

Smotka mu je opckla ustnice in je vrgel majcenje ostanki v pepel. Ogenj je ugasal, kajti plena so bila vlažna. Spomnil se je, da ima shranjenega nekaj bencina iz garaze v stari medicinski steklenici. Žejnji bi mogel zopet oživeti žerjavico. Tudi njegova suknja je ni bila suha, saj je ponoc tako močno deževalo. Vzel je steklenico in različno vsebino na vlažna polema. Ker so mu že tresle roke, je počil tudi po tleh. Nato je zopet sedel na staro mesto. Ura na Hradčanah je bila polnoč. Prikazali so malo plamenički in iz njih novi spomin. Kako hrabro so se borili Japonci, kako pogumno so zavzeli njegovi vojaki višino tist dan, ko je pridobil častni križec. Trdno kakor zd so izdržali njegovi ruski vojaki. "Povedi nas, očka, zavzeli bomo gozd!" In on jih je vodil. Dve krogli sta mu preluknili tisti dan bedro, tretja pa ga je opazila po plečih. To je bilo življenje!

Siromašni stol se je lomil in on se je previdno naslonil nazaj. Ako bi se bil sklonil naprej, bi se stari stol zdrobil v kose. Potem ne bi imel več nobenega stola za sedenje, kajti oni drugi, na katerem je visela suknja, bi se zlomili že pod težo mačke. Postal je zaspan — danes bi se dalo lepo sanjati ob plapolajočem ognu. Čudovit večer — mimo dekle je kramljalo in kramljalo — in on, ki je poljubil lepo malo roko. Biagoslav Bog vso toplo toga sveda!... In general je zaspal na svojem stolu, ogrenj pa je bil zelo blizu razlitih bencin. S ceste, ki je bila tako ozka, da niso mogli voziti po njej vozovi, ni bilo nobenega

Poziv!
Vsí naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnovi.

Uprava lista.

NE ŽENITE SE PREMLADI!

Se pred 50 leti je veljalo splošno priznano pravilo, da je moral biti star, ki se je hotel oženiti, mnogo starejši od dekleta. Dekleta so bila v starih časih v tem pogledu tako stregi vzgojena, da so si zbirala ženine samo med prijetnimi moškimi. Dlaka bolezni in črnea počema. Samo prijetni moški s stalno službo in primernim družabnim položajem je bil pri roditeljih kot ženin dobro zapisan. Vsaj 10 let mora biti starejši, da ostane žena pri njem mlada, sicer je bodočnost na slabih nogah, so govorili ljudje v starih časih. Žena je s 40 leti že priletna, mož je pa se fant.

Tako je bilo nekdaj, zdaj je pred drugačje. Žene naše dobeso s 25 letom se polne življenja, ker si zmanjša ohraniti svetlost telesa in duha. Moški so sicer utrujejo s sportom, toda boj za obstanek je v primeri s starimi časi mnogo hujši in jih tako izčrpa, da se staršča skoraj tako hitro, kakor ženske. Trditev, da se staršča ženska hitreje, ne drži več in zato tudi razlika v starosti pri sklepjanju zakonske zveze ne prihaja več tako vstopet, kakor v starih časih. Za moderne žakenje, slončne večinom na prijateljskem razmerju, je potrebno v prvi vrsti medsebojno duševno razumevanje. Moški, ki so se udeležili svetovne vojne, so se čutili starejše, nego so v resnici bili in zato si izbrali žene, ki so le malo milajše ali pa enako starosti. Nasprotno so pa doživeli brisko razočaranje mnogi staršči moški, ki so se očenili z mladimi dekleti v nadi, da se bodo ob njih pomladili in dohiteli zamujeno srečo.

Mamic, ki so trdile, da morejo biti hiterce srečne samo s prijetnimi možmi bi zdaj mladina pač ne poslušala. Zdaj se mladi ženijo in može ne glede na starost. Primer, se se fant poroči z dekletim enake

starosti, so tako pogosti, da se jih nihče ne čudi. Toda sociologji trdijo, da vpliva starost zakonice na potomstvo, a to je važno. Statistika priča, da je za zakonsko zvezo pri moških najprikladnejša starost 29 let, pri ženskah pa 24, ce hočejo imeti zdrave potomce. Dekle izpod 20 let bi se sploh ne smelo možiti, posebno če vzame 5 let starejšega fant. Na prvi pogled je človek misli, da je ta starost za zakonsko zvezo najprimernejša.

Statistika ločitev pa priča, da se razdare največ zakonov, sklenjenih v tej starosti. Najmanj ločitev je pri olnih zakonih, kjer se je fant čenil s 27. in pol, deklet pa s 25. letom tak, da je znašala razliko 2 leti in pol. Razlika 10 ali več let ni več primerjiva, tudi če je žena 10 let starejša od moža.

Najprimernejša starost za maternštvo žene je baje med 20. in 24. letom. 20-letne žene so za prvega otroka že prestare in tudi porod je v teh letih že teživen. Toda to je individualno in ne sme vplivati na 30-letne žene, da bi se bale otrok. Važnejše od starosti je zdravje, na katere bi bilo treba pri sklepanju zakonov strogo paziti.

CUDNO STEVILO.

Grški profesor matematike Zerovs govoril v listu "Agon" o številu 142.857, ki se ga držijo čudne lastnosti. Če pomnožis to število z 2, dobri produkt 285.714 — tedaj iste številke v istem vrstnem redu, same da sta se prvi dve postavili na konec. Podobne prestave istih števil dobis, če pomnožis število s 3, 4, 5, 6, namreč: 428.571, 571.428, 714.285, 857.142. Ko si tako izcrpal vse možnosti za prestave v istem vrstnem redu, ti da pomnožitev s 7 število 999 tisoč 999.

OHIO
Barberton, John Balant, Joe Hilti Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Louis Rudman, Anton Simčič, Math. Slapnik.
Euclid, F. Bajt.
Girard, Anton Nagode.
Lorain, Louis Balant in J. Kunze
Niles, Frank Kogovšek.
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Kikel.

OREGON
Oregon City, J. Koblar.
CALIFORNIA
Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Lausdin
COLORADO
Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Culig, John Germ,
Frank Janesh, A. Saftić.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayuk
INDIANA
Indianapolis, Louis Banich
ILLINOIS
Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Blish, J. Bevčič,
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar.
Cicero, J. Fabian.
Joliet, A. Anzeic, Mary Bambič,
J. Zaletel, Joseph Hrovat.
La Salle, J. Spelich.
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago Anton Kobal
Springfield, Matija Barborič.
Summit, J. Horvath.
Waukegan, Frank Petkovsek in
Jože Zeležen.

KANSAS
Girard, Agnes Motulž.
Kansas City, Frank Žagar.

MARYLAND
Steyer, J. Černe.
Kitzmiller, Fr. Vodopivec.
MICHIGAN
Calumet, M. F. Kobe
Detroit, J. Barich, Ant. Janežič
MINNESOTA
Chisholm, Frank Gouža, A. Pašnian, Frank Pucelj.

Fly, Jos. J. Pesbel, Fr. Sekula.
Eveleth, Louis Gouža.

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Povč

Virginia, Fraček Hrvatich.

Sheboygan, John Zorman.

West Allis, Frank Skok.

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA
Klein, John R. Rom.

Roundup, M. M. Panian

Washoe, L. Champa.

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick.

NEW YORK
Gowanda, Karl Sternisha.

Little Falls, Frank Maša.

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA
Klein, John R. Rom.

Roundup, M. M. Panian

Washoe, L. Champa.

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick.

NEW YORK
Gowanda, Karl Sternisha.

Little Falls, Frank Maša.

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA
Klein, John R. Rom.

Roundup, M. M. Panian

Washoe, L. Champa.

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick.

NEW YORK
Gowanda, Karl Sternisha.

Little Falls, Frank Maša.

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA
Klein, John R. Rom.

Roundup, M. M. Panian

Washoe, L. Champa.

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick.

NEW YORK
Gowanda, Karl Sternisha.

Little Falls, Frank Maša.

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA
Klein, John R. Rom.

Roundup, M. M. Panian

Washoe, L. Champa.

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick.

NEW YORK
Gowanda, Karl Sternisha.

Little Falls, Frank Maša.

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA
Klein, John R. Rom.

Roundup, M. M. Panian

Washoe, L. Champa.

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick.

NEW YORK
Gowanda, Karl Sternisha.

Little Falls, Frank Maša.

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA
Klein, John R. Rom.

Roundup, M. M. Panian

Washoe, L. Champa.

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick.

NEW YORK
Gowanda, Karl Sternisha.

Little Falls, Frank Maša.

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA
Klein, John R. Rom.

Roundup, M. M. Panian

Washoe, L. Champa.

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick.

NEW YORK
Gowanda, Karl Sternisha.

Little Falls, Frank Maša.

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA
Klein, John R. Rom.

Roundup, M. M. Panian

Washoe, L. Champa.

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick.

NEW YORK
Gowanda, Karl Sternisha.

Little Falls, Frank Maša.

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj.

Najdenka.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— Kako pa naj vama dosti jasno izjavim, da ne marjam tega, ker sem vendor glavna oseba pri tem?

— Zakaj neki? Ce ti imela vsaj kak tehten vzrok! On je lep, eleganten človek in družina je zelo premožna...

— On me dolgočasi!

— Smeno! Se redkokdaj sem videla bolj razumnega pripovedovalca kot je Egbert Brauneck. — In kako elegantno pleše!

— Ali me imam za tisto neumno in površino, mama, da bi mi to zadevalo za zakon? Ne, jaz zahtevam več od moča kot da je zabaver človek ter dober plesalec — pri tem se presulinjivo ozira v svojo mato ter nato nadaljevala: — Ali bi bila ti zadovoljiva s tem pri papantu?

— Če je človek pameten, Inga, si lahko vzgoji takega moča, kot po človeku boče.

— Kaj pa globina in značaj? — Ne, mama, vsako prizadevanje bi bilo zeman! Poleg takega človeka bi jaz zmrzovala! Jaz moram zreti k moju navzgor!

Egbert Brauneck pa je pust in sladak človek. Vedno govoril je v najnovejši modi in o stvari, ki bi ne smele moča sploši zanimati. Mama, ali ne hočeš na vsak način videti nesrečno?

— Nekateri ljudje nočejo videti svoje sreče. K temu jih je treba prisiliti!

— Obžalujem, mama, da zastopaš tako stališče! Nikdar se ne bom mogla izpreobrniti k njemu. Boljše je, če prenehava ta govor.

Grofica je bila vsa iz sebe radi trmoglavosti svoje hčerke.

— Inga, ce se ne boš spomnetovala, te bom poslala nazaj na Reins-hagen!

— Ali naj to smatram za kazeno? — Inga se je nasmejnila.

— Ti veš, da sem rada tam in da sem ga le nerada zapustila.

— Inga, ali me hočeš pripraviti do skrajnosti?

— Gotovo ne, mama, kaj se tudi jaz ne bom pustila gnati do skrajnosti.

— Kaj razumeš pod tem?

Inga je skomignila z ramama.

— To je odvisno od okoliščin.

Vse je odtišlo od Inge, karkoli je rekla grofica. Bila je globoko razburjena in na njenih lilih sta se pojivali dve veliki lisi.

— Ce pa sem že dala obvezno obljubo, da bo ob Božiču zaroka...

Tedaj pa je planila Inga pokone.

— Mama, jaz nisem vendor nikakot otrok, ki ne zna niti govoriti. To je naravnost nezaščitno od tebe!

Z velikim naporom se je nekoliko pomirila ter nadaljevala:

— Ta tvoja naglica je občakovanja vredna, mama! Vi me ne morete namesti prekiniti!

— Soltzavim glasom je priponnila grofica:

— Jaz bi si nikdar ne držnila govoriti s starši na tak način!

— Na vsak način so ti starši dovolili izbirati si po lastnem okusu!

— Ali hočeš s tem reči, da je tvoje srce že izbiralo?

Lahna rdečica je pokrila lice Inge.

— Ne, mama, tega nisem hotela reči. Jaz hočem le reči, da si način pustila vsiliti tevarisa v življenju proti svojemu srebu!

— Nezaslanano, od kakšne strani se kažeš? Taki nazori so gotovo posledica tvojega priateljstva z Ebbo Lencem!

— Prosim, mama, ne črni moje Ebbe! — je vzliknila Inga razburjeno — Vsaka beseda bi bila očetbo proti tvojemu sinu!

— Ali se zagovarjaš to lahkomisljenje bitje?

— Ebba, — lahkomisljenja? — Inga se je nasmejnila — Z isto pravico se lahko poslužuje istega izraza napram meni! Ebba je še vedno moja dobra priateljica in ti je ne smeš občasiti!

— Ne imenuj je več! Obžalujem, da sem kdaj spustil to obžalovanje vredno bitje v svojo hišo ter jo smatrala skoro za svojega otroka! Te sedaj zahvaljuj! Kdo ve, kakšnega oskrbnega izvora je ta otrok! Nača težka napaka je bila, da smo ti dovolili občevanje z njo!

— Da, mama, močno je bila to težka napaka, kajti na ta način je imel Hanno najboljše priliko, da premoti neizkušeno Ebbo — je rekla Inga popolnoma mirno.

Neodobravaje se je orzla grofica na hčerko.

— Ce mu ne prišla nasprotna ter koketirala z njim!

— Ah, mama, torej je pač Ebba premotila nedolžnega in neizkušenega Hanno-já! To skoro zveni...

— Niem razpoložena za sale, Inga!

— Jaz tudi ne, mama! Ce hoces biti pravčina, ne smes tajiti, da je Ebba koketna. Za to nima nikakega talenta. Več talenta pa ima lzano, da zmeša globo dekleice. In to je pri Ebbi pošteno preskrbel! Več mi, mama, da bi mu plaha in zdržna Ebba ne dovolila niti najmanjšo intimnost, ce bi ne mislila, da je njegova tajna nevesta? S sulzami v očeh mi je treba vse to povedala. — Jaz sem vam to že povedala. — Jaz sem vam to že povedala! In oni anonimni pagr' je bil največja podica! Jaz na tvojem mestu bi ga pošteno prijela za usesa. Da se bo to zgordilo tekmo praznikov, bom že jaz poskrbel! Meni je le žal Ebbe! Kako močno tako razdaljiti in ponikati kakuge človeka, mama! Jaz jo vidim še vedno, kako stoji prepadena in bleha pred teboj. Kako pa so sprejeti njeni starši in brat njen nenader in hiter potrakek? Ti bi ne smela Ebbe tako nedenadno odsloviti!

— To najdenko!

— Mama, — je vzliknila Inga, vsa ogorenča ter se ozrla v mater s pogledom, radi katerega je moralna grofica nehotno povesiti oči. Grofika se je ečitala, da je naenkrat razkrila slabo stran — kajti bila je močno ogorenča nad obnašanjem Inge ter je moralna na kakršnikoli način dati duška svojim čustvom.

— Ah, mama, kdo ve, če se ne pretaka po žilah Ebbe prav tako plemeta kri kot je nasa — kajti pogosto si sama rekla, da izgleda ko majhna princesinja!

— Vsaokratne romantične vpade imam, Inga! Dostl zame, da smo se inebili te Ebbo Lenc. In Reinhagen ne bo nikdar več prestopila!

Tudi tvoje priateljstvo z njo se mora tudi končati!

— Ne, mama, nikdar! Mojih simpatij in mojih antipatijs ne sme nikdo korigirati. Ebba Lenc bo ostala moja ljuba priateljica! Kar obstajajo že iz otroških let, ni mogoče prekiniti z enostavno preprečenjem! Jaz se žutim zvezano z Ebbo, kot da je moja ljubljena sestra! In ce ne smi priti več na grad, jo bom jaz obiskala v hidi učitelja!

Inga je imela poseben, odločen način govorice, ki je daleko presečil njenja leta. Pri razlikah v mnenju je prišlo pogosto do srditega boja med njo in materjo. Inga je vedno izšla iz teh bojev kot zmagovalka.

— Mama, jaz ne vzbujam in ne gojam upanj, katerih nočem izpolnit! Preje ne nisi vprašala, ko si spojila zvezne in tvoja naloga je sedaj, da jih diplomatično zopet razvozljak. Jaz se ne bom poročila z Egbertom Brauneckom, čeprav bi moča cestati stara devica!

Inga se je vrnila malo pred večerjo, da je prepričana, da ne bo več nujila obiska. Grofica je bila skrajno slabke volje.

— Radi tebe, Inga, sem prišla v velike zadrege! Morala sem te opričiniti na tak način, da je izgledal vrjeten. Inga se je ironično nasmejnila.

— Mama, v družbenem življenju ne sme priti človek nikdar v zadrugo radi kakega izgovora. Upam, da je gospoda sedaj vendor razume, da n' moje častuhiepi postali dozvoljenska sepesalska tega elegančnega plesaca! All je pišča posta?

Posegla je po karti, ki je ležala na mizi tako, da jo je vsakdo lahko takoj zapazil.

— Kartu od Ebbe? — je vprašala, zaludena. — Ali si jo prečitala, mama?

— Ne. Me ne zanima, kdo ji piše.

Inga je pozvala to majhno, razločno pleso: — Bila je pisav: Ebba.

— Njen brat piše, mama! Ebba mora biti že davno doma. Ali ne ve en tega? All je ciprotoval? Kako pride črugače do tega, da ji piše Ebba?

Hilko je prečitala vrstice.

— Moj Bog, mama! Ebba se ni pejalna nazaj v Reinshagen!

— Sedaj vidiš, kako lahkomisljenko kri ima tvoja priateljica, katero tako uncito braniš! — Kdo ve, kaj namerava? Ali pa...

Porodila se ji je misel.

— Ali pa je Hanno, klub vsemu...

Bolestno se je ozrla Inga v mater.

— Kakšna slata preznavalka ljudi si vendor, mama! To misliš to? Ne, jaz pa vam boljše! Ebba se je po par dnevi osramočena v zopet doma... Moj Bog, če si je storila kaj zlega? Prečital je kartu pastorja Lence. Kako brz slutnje piše! — Papa, kje je papa?

Porodila se ji je misel.

— Ali pa je Hanno, klub vsemu...

Bolestno se je ozrla Inga v mater.

— Kakšna slata preznavalka ljudi si vendor, mama! To misliš to? Ne, jaz pa vam boljše! Ebba se je po par dnevi osramočena v zopet doma... Moj Bog, če si je storila kaj zlega? Prečital je kartu pastorja Lence. Kako brz slutnje piše! — Papa, kje je papa?

Porodila se ji je misel.

— Ali pa je Hanno, klub vsemu...

Bolestno se je ozrla Inga v mater.

— Kakšna slata preznavalka ljudi si vendor, mama! To misliš to? Ne, jaz pa vam boljše! Ebba se je po par dnevi osramočena v zopet doma... Moj Bog, če si je storila kaj zlega? Prečital je kartu pastorja Lence. Kako brz slutnje piše! — Papa, kje je papa?

Porodila se ji je misel.

— Ali pa je Hanno, klub vsemu...

Bolestno se je ozrla Inga v mater.

— Kakšna slata preznavalka ljudi si vendor, mama! To misliš to? Ne, jaz pa vam boljše! Ebba se je po par dnevi osramočena v zopet doma... Moj Bog, če si je storila kaj zlega? Prečital je kartu pastorja Lence. Kako brz slutnje piše! — Papa, kje je papa?

Porodila se ji je misel.

— Ali pa je Hanno, klub vsemu...

Bolestno se je ozrla Inga v mater.

— Kakšna slata preznavalka ljudi si vendor, mama! To misliš to? Ne, jaz pa vam boljše! Ebba se je po par dnevi osramočena v zopet doma... Moj Bog, če si je storila kaj zlega? Prečital je kartu pastorja Lence. Kako brz slutnje piše! — Papa, kje je papa?

Porodila se ji je misel.

— Ali pa je Hanno, klub vsemu...

Bolestno se je ozrla Inga v mater.

— Kakšna slata preznavalka ljudi si vendor, mama! To misliš to? Ne, jaz pa vam boljše! Ebba se je po par dnevi osramočena v zopet doma... Moj Bog, če si je storila kaj zlega? Prečital je kartu pastorja Lence. Kako brz slutnje piše! — Papa, kje je papa?

Porodila se ji je misel.

— Ali pa je Hanno, klub vsemu...

Bolestno se je ozrla Inga v mater.

— Kakšna slata preznavalka ljudi si vendor, mama! To misliš to? Ne, jaz pa vam boljše! Ebba se je po par dnevi osramočena v zopet doma... Moj Bog, če si je storila kaj zlega? Prečital je kartu pastorja Lence. Kako brz slutnje piše! — Papa, kje je papa?

Porodila se ji je misel.

— Ali pa je Hanno, klub vsemu...

Bolestno se je ozrla Inga v mater.

— Kakšna slata preznavalka ljudi si vendor, mama! To misliš to? Ne, jaz pa vam boljše! Ebba se je po par dnevi osramočena v zopet doma... Moj Bog, če si je storila kaj zlega? Prečital je kartu pastorja Lence. Kako brz slutnje piše! — Papa, kje je papa?

Porodila se ji je misel.

— Ali pa je Hanno, klub vsemu...

Bolestno se je ozrla Inga v mater.

— Kakšna slata preznavalka ljudi si vendor, mama! To misliš to? Ne, jaz pa vam boljše! Ebba se je po par dnevi osramočena v zopet doma... Moj Bog, če si je storila kaj zlega? Prečital je kartu pastorja Lence. Kako brz slutnje piše! — Papa, kje je papa?

Porodila se ji je misel.

— Ali pa je Hanno, klub vsemu...

Bolestno se je ozrla Inga v mater.

— Kakšna slata preznavalka ljudi si vendor, mama! To misliš to? Ne, jaz pa vam boljše! Ebba se je po par dnevi osramočena v zopet doma... Moj Bog, če si je storila kaj zlega? Prečital je kartu pastorja Lence. Kako brz slutnje piše! — Papa, kje je papa?

Porodila se ji je misel.

— Ali pa je Hanno, klub vsemu...